

Члан 3

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном листу Црне Горе”.

Број: 01-8312

Подгорица, 8. децембар 2009. године

Министарство рада и социјалног старања

Министар,

др Суад Нумановић, с.р.

885.

На основу члана 59 став 2 и члана 60 став 3 Закона о управљању отпадом (“Службени лист РЦГ”, број 80/05 и “Службени лист ЦГ”, број 73/08) Министарство уређења простора и заштите животне средине донијело је

П Р А В И Л Н И К
О БЛИЖИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ЛОКАЦИЈЕ,
УСЛОВИМА ИЗГРАДЊЕ, САНИТАРНО-
ТЕХНИЧКИМ УСЛОВИМА, НАЧИНУ РАДА И
ЗАТВАРАЊА ДЕПОНИЈА ЗА ОТПАД, СТРУЧНОЈ
СПРЕМИ, КВАЛИФИКАЦИЈАМА РУКОВОДИОЦА
ДЕПОНИЈЕ И ВРСТАМА ОТПАДА И УСЛОВИМА
ЗА ПРИХВАТАЊЕ ОТПАДА НА ДЕПОНИЈИ

Предмет правилника

Члан 1

Овим правилником ближе се утврђују карактеристике локације (геолошке, хидролошке, морфолошке, метеоролошке, сеизмолошке и друге), услови изградње, санитарно-технички услови, начин рада и затварање, депонија за отпад, стручна спрема, квалификације руководиоца депоније, као и врсте отпада и услови за прихватање отпада на депонију.

Примјена правилника

Члан 2

Овај правилник не примјењује се на:

- одлагање канализационог муља и муља из ријечних корита и језера;
- инертни отпад који се користи за успостављање новог стања или враћања у претходно стање животне средине, за обезбјеђивање стабилности тијела депоније, санитарних мјера и других захвата на реконструкцији и изградњи депонија;
- одлагање муља на обали водотока ако је настао из водног земљишта тог водотока
- и нема карактеристике опасног отпада;
- одлагање материјала, који настаје на ископима приликом извођења грађевинских радова и
- одлагање незагађене јаловине или инертни отпад, који настаје код истраживања,
- коришћења, обогађивања, прераде и складиштења минералних сировина или извођења радова на површинским коповима.

Значење израза

Члан 3

Поједини изрази употријебљени у овом правилнику имају следеће значење:

1. **тијело депоније** је простор на депонији у који се одлаже отпад са системом за: заптивање дна депоније, покривање површина депоније, спуштање оцједних вода са површина депоније, сакупљање и евакуацију гасова, укључујући ивице, потпорне насипе и друге конструкционе елементе за обезбјеђивање стабилности тијела депоније;

2. **компостирање** је аеробни биолошки процес у којем се органски отпад претвара у стабилан матер-

ијал који се састоји од минерала и хумуса и који се може користити за побољшање структуре тла;

3. **оцједне воде** су течности, које се циједе из одложеног отпада односно продиру кроз тијело депоније или се задржавају унутар тијела депоније;

4. **депонијски гас** је гас који настаје одлагањем отпада органског поријекла усљед бактериолошке активности;

5. **дренажни систем** је систем за сакупљање оцједних вода из тијела депоније;

6. **градска канализација** је систем за прихватање употријебљених санитарних вода из домаћинства, привредних друштава и установа;

7. **течни отпад** је отпад у течном стању укључујући отпадне воде, осим муља;

8. **излучевина** је раствор, који се добија лабораторијским тестирањем излучивања отпада;

9. **споредни животињски производи I, II или III категорије** су животињски производи, који нијесу намијењени исхрани људи;

10. **зона сеизмичког утицаја** је подручје са вјероватноћом од 10% или више, да ће максимално убрзање тла премашити 0,1 гравитацијског убрзања у року од 50 година.

Карактеристике локације за депоновање отпада

Члан 4

Локације за депоновање отпада одређују се на основу следећих карактеристика:

- димензија и природних карактеристика локације;
- положаја и удаљености локације у односу на објекте, видљивости локација и амбијенталног уклапања;
- саобраћајних веза, транспортних растојања и степена инфраструктурног опремања локације;
- могућности обезбјеђења материјала за формирање непрпусног слоја, дренажу и покривање, и
- досадашњег коришћења простора.

Локација депоније се одређује међусобним упоређивањем карактеристика и на основу највишег збира поена за поједину локацију, у складу са Прилогом 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио.

Локација за изградњу депоније

Члан 5

Депонија се гради на локацији која:

- је минимално удаљена 300 м од насељених мјеста и мјеста намијењених рекреацији, јавних паркова, рехабилитационих центара и бања и пољопривредних површина, намијењених узгајању поврћа,
- је минимално удаљена 500 м од сталних рјечних токова и језера, осим водотока са малим протизајима, које се могу на дијелу депоније затвореним профилима канализације или извести скретањем водотока,
- је изнад водоносних издана или на којој воде из пукотинских стијенских маса не пуне депонијски простор и
- није у I, II и III зони санитарне заштите изворишта, у складу са посебним прописима.

Тијело депоније за неопасан и опасан отпад се пројектује тако, да није у видном пољу прозора, балкона и улазних врата стамбених зграда, образовних, васпитних, здравствених и других објеката у којима се људи због рада и одмарања задржавају дуже вријеме, на удаљености до 600 м од спољне границе депонија, с тим што ваздушна линија између спољне границе депоније и зграда, односно објеката није мања од 300 м.

Депоније смјештене у зони сеизмичког утицаја пројектују се тако да, прекривни слој косина и дна

депоније, систем за сакупљање оцједних вода и гаса и завршни прекривни слој, обезбјеђују отпорност на највеће могуће хоризонталне сеизмичке утицаје.

Геолошке и хидрогеолошке карактеристике

Члан 6

Геолошке и хидролошке карактеристике локације која је предвиђена за одлагање отпада, односно изградњу депоније утврђује се на основу геолошких и хидрогеолошких истраживања, у складу са законом.

Геолошким истраживањима нарочито се утврђује:

- геолошка структура локације планиране за одлагање отпада и заштитне зоне око депоније добијена на основу резултата најмање пет истражних бушотина;

- гранулометријски састав и коефицијент пропусности сваког литолошког слоја локације;

- хидрогеолошко осматрање и мјерење коефицијента пропусности у свакој истражној бушотини;

- геофизичке карактеристике горњих слојева локације за депонију и заштитне зоне око депоније примјеном геофизичких метода (електро-проводљивости или сеизмичких метода);

- ниво подземних вода на локацији.

Геолошка истраживања из става 2 ал. 1, 2 и 3 овог члана, не врше се за депоније за инертни отпад.

Хидрогеолошким истраживањима се нарочито утврђују:

- карактеристике сливних подручја површинских вода на локацији за депонију у најнеповољнијим хидрогеолошким условима (највећи могући ниво воде учесталости 50 година), приказом на карти размјере 1: 5000;

- приказ хидролошких параметара воде која се инфилтрира и отиче из тијела депоније, а нарочито:
  - а) просјечне годишње падавине (за период од 30 година);

- б) највећа годишња количина падавина (за период од 30 година);

- ц) претпостављена количина влажности коју отпад апсорбује;

- д) количина апсорбоване воде у отпаду и

- е) испаравање тла;

- хидрогеолошке карактеристике за сваки од подземних издана, хоризонталне и вертикалне димензије издана, правци хидрогеолошких токова, сезонске осцилације нивоа вода, намјена коришћења и тип воденог издана.

Услови за изградњу

Члан 7

Депонија се може градити на локацији на којој је обезбијеђено сакупљање оцједних вода и гаса са депоније, са техничким рјешењем њиховог третмана ради спрјечавања загађивања подземних и површинских вода, ваздуха и тла.

Саставни дјелови депоније

Члан 8

Депонија се састоји од: тијела депоније, система за третман депонијског гаса, базена за прихват оцједних вода, постројења за третман и испуштање оцједних вода, спољашњег дренажног система за сакупљање површинске атмосферске воде и воде од прања точкова, опреме за мјерење отпада, простора за контролу и анализу отпада и простора за привремено складиштење отпада.

Депонијом у смислу овог правилника сматра се и:

- постројење или дио постројења, гдје произвођач отпада складишти свој отпад на мјесту његовог

ог настанка, више од три године прије предаје на даљу прераду, и

- складиште отпада, гдје се отпад привремено складишти више од три године прије предаје на даљу прераду или више од једне године прије одстрањивања.

Тијело депоније

Члан 9

Дно и косине тијела депоније израђују се од природног минералног слоја (глине) у комбинацији са синтетичким материјалима.

Дно и косина тијела депоније за опасни отпад израђује се од материјала према сљедећим карактеристикама и распореду:

- глине дебљине 5 m, хидрауличке проводљивости $K \leq 10^{-9}$ m/s;

- фолије из полиетилена високе густине (у даљем тексту: HDPE фолија) минималне дебљине 2,5 mm;

- геотекстила;

- шљунка гранулације 16/32 mm.

Дно и косина тијела депоније за неопасни отпад израђује се од материјала према сљедећим карактеристикама и распореду:

а)

- глине дебљине 1m, хидрауличке проводљивости $K \leq 10^{-9}$ m/s;

- ХДПЕ фолије минималне дебљине 2,5 mm;

- геотекстила;

- шљунка гранулације 16/32 mm.

б)

- глине дебљине 0,5m, хидрауличке проводљивости $K \leq 10^{-9}$ m/s;

- синтетичког бентонита (бентофикса), хидрауличке проводљивости $K \leq 10^{-1}$ m/s;

- HDPE фолије минималне дебљине 2,5 mm;

- геотекстила;

- шљунка гранулације 16/32 mm.

Дно и косина тијела депоније за инертни отпад израђује се од материјала према сљедећим карактеристикама и распореду:

- глине дебљине 1 m, хидрауличке проводљивости $K \leq 10^{-7}$ m/s; HDPE фолије минималне дебљине 2,5 mm;

- геотекстила;

- шљунка гранулације 16/32 mm.

Дренажни систем

Члан 10

Дренажним системом се обезбјеђује сакупљање оцједних вода до базена за њихов прихват, који се налази ван тијела депоније.

Дренажни систем се гради на начин који обезбјеђује, да акумулиране оцједне воде, на дну и косинама тијела депоније, не прелази висину 0,3 m.

Материјал, који се користи за израду дренажног слоја мора имати коефицијент пропусности већи од 1×10^{-4} m/s, са дебљином шљунка 50 mm.

Дренажне цијеве које се постављају на дно тијела депоније су перфориране са горње стране, док са доње до висине 0,3 m нијесу перфориране.

Изнад дренажних цијеву, које су израђене од HDPE фолије, поставља се геотекстил.

Дренажни систем за сакупљање оцједних вода гради се на начин који обезбјеђује правилно функционисање током оперативне фазе депоније и 30 година након затварања депоније.

Завршни прекривни слој на тијелу депоније

Члан 11

Завршни прекривни слој на тијелу депоније обухвата постављање материјала сљедећим редоследом:

- минерални слој велике водонепропусности (глина);
- водонепропусни синтетички материјал са заштитним слојем геотекстила;
- дренажни слој;
- завршни прекривни слој (рекултивациони слој) дебљине 1 m;
- хумусни слој земље дебљине 0,3 m.

Спољашњи дренажни систем

Члан 12

Спољашњи дренажни систем на депонији гради се ради спрјечавања продирања површинских атмосферских вода у дно и косине тијела депоније.

Третман оцједних вода

Члан 13

Оцједне воде сакупљене дренажним системом из тијела депоније, третирају се прије испуштања у градски канализациони систем.

Третман оцједних вода врши се на начин који одговара квалитету воде за испуштање у градски канализациони систем.

Оцједне воде из депоније, које се не испуштају у градски канализациони систем, третирају се тако да одговарају квалитету за испуштање у пријемник.

Депонијски гас

Члан 14

Депонијски гас се сакупља на депонијама, у тијелу депоније, осим на депонијама за инертни отпад.

Сакупљање гаса из става 1 овог члана, врши се вертикалним перфорираним цијевима израђеним од HDPE фолије у којима се подпритисак регулише путем гасних вентила.

Депонија мора имати уређаје за мјерење и контролу сакупљања и транспорта депонијског гаса.

Депонијски гас се сакупља испод минералног слоја за прекривање тијела депоније.

Сакупљени депонијски гас се транспортује, третира и користи на начин којим се спрјечава загађивање животне средине.

Карактеристике подлоге депоније

Члан 15

Депоније се граде на тлу које има чврсту подлогу којим се обезбјеђује стабилност тијела депоније, односно онемогућава слијегање или издизање након депоновања отпада, што се доказује елаборатом геомеханике (носивост земљане подлоге и њено слијегање, стабилност косине насипа, стабилност нагиба усјека, утицај промјене хидростатичког притиска изазваног нестабилношћу дренажног система или прекривног слоја).

Улаз на депонију

Члан 16

Ради спрјечавања приступа неовлашћеним лицима и нелегалног одлагања отпада депонија се ограђује оградом висине најмање два метра.

Мјере заштите

Члан 17

На депонији се морају предузимати мјере заштите ради спрјечавања:

- ширења мириса и прашине;
- разношења отпада вјетром;
- појачане буке и саобраћаја;

- појаве птица, глодара, инсеката и других штеточина;
- таложења аеросола и
- пожара.

Прање точкова возила

Члан 18

Депонија мора бити опремљена опремом за прање точкова возила прије изласка на јавну саобраћајницу.

Отпадне воде након прања точкова возила и са манипулативних површина се, прије испуштања у пријемник или градски канализациони систем, третирају до прописаног квалитета.

Мјерење отпада

Члан 19

Депонија мора бити опремљена електронском вагом за мјерење масе возила са и без отпада и компјутерском опремом за електронско издавање потврда о количини депонованог отпада.

Прихватање отпада на депонији

Члан 20

Прије прихватања отпада на депонију:

- на улазу у депонију врши се идентификација возила и возача и обавља мјерење бруто тежине возила са отпадом и након истовара отпада;

- врши се контрола доказа о саставу отпада (извјештај о саставу отпада), који прати отпад.

Након пријема отпада издаје се потврда о количини пријема отпада.

Сумњиви отпад се одлаже на посебан простор и врши се визуелни преглед или поновно испитивање отпада.

Уколико се контролом утврди да допремљен отпад не испуњава услове за депоновање на депонију, отпад се враћа власнику отпада о његовом трошку.

Извјештај о испитивању отпада

Члан 21

Отпад који се одлаже на депонију мора да прати Извјештај о испитивању отпада.

Извјештај из става 1 овог члана садржи:

- каталожки број, назив, опис и карактеристике отпада,

- начин настанка отпада;

- оцјену испуњености услова за одлагање отпада на депонију;

- очекиване посљедице утицаја одложеног отпада на стабилност депоније, када се ради о муљастом, пастозном или ситнозрнастом отпаду;

- опис обраде;

- карактеристике отпада у погледу његове опасности;

- параметре отпада, који су неопходни код провјеравања подударности отпада са хемијском анализом и

- оцјену о коришћењу отпада за прекривање депоније, ако је отпад намијењен прекривању депоније.

Уз Извјештај о испитивању отпада прилаже се сљедећа документација:

- образложење одређивања каталожног броја отпада;

- опис начина узорковања отпада;

- извјештај о хемијској анализи отпада и

- извјештај о истраживањима опасних карактеристика отпада.

Извештај о испитивању отпада се ради сваких 12 мјесеци, осим за комунални отпад за који се Извјештај о испитивању отпада ради сваких шест мјесеци.

Извештај о испитивању отпада се сачињава у три примјерка од којих се један примјерак предаје руководиоцу депоније приликом предаје отпада.

Извештај о испитивању отпада се чува до затварање депоније.

Изузеци

Члан 22

Изузетно од члана 21 овог правилника, Извјештај о испитивању отпада се не сачињава за:

- отпад истог произвођача, ако укупно одложено количина у посљедња четири мјесеца не прелази 200 kg и ако је на основу визуелног прегледа може искључити његова загађеност са опасним материјама, под условом да не прелази 0,5% од количине укупно одложеног отпада на депонију;

- отпад истог произвођача, ако укупно одложено количина отпада за годину дана не прелази 15 тона и под условом, да отпад није загађен са опасним материјама и да је учешће биолошки разградивих саставних дјелова мањи од 5%, под условом да не прелази 0,5% од количине укупно одложеног отпада на депонију;

- комунални отпад, са каталошким бројем 20 02 02 и 20 03 03 из каталога отпада;

- отпад, који настаје код истраживања, искоришћавања, обраде или складиштења минералних сировина и отпад од каменолома, ако је одложен на мјесту настанка и

- грађевински отпад, који садржи азбест и чврсто везан азбестни отпад.

Садржај хемијске анализе

Члан 23

Хемијском анализом отпада врши се провјера параметара излучивања и параметра загађености отпада, који су значајни за реактивне процесе на депонији.

Хемијска анализа отпада не смије бити старија од три године.

Ако отпад представља отпадна хемикалија или отпадна амбалажа загађена са хемикалијама, као хемијска анализа користи се безбједносни лист.

Изузетно од става 1 овог члана, хемијска анализа не ради се за отпад:

- из Прилога 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио,

- биљног и животињског поријекла или од других природних материјала, који нијесу загађени или обрађени са опасним материјама,

- који настаје код земљаног ископа, ако није загађен са опасним материјама или помијешан са опасним отпадом, и који садржи мање од 5% масе осталог неопасног отпада, ако укупна запремина истог произвођача отпада не прелази 500 m³,

- код којег није могуће узимање репрезентативног узорка, под условом, да се на основу карактеристике материјала који чини отпад, може извршити његово одлагање на депонији.

Ако запремина отпада, који настају код земљаног ископа из става 4 алинеја 3 овог члана, прелази 500 m³, хемијска анализа отпада врши се на основу узорковања сваких 1.000 m³ одложеног отпада.

Методe провјере

Члан 24

За мјерење параметара загађености отпада и параметара излучивања у оквиру хемијске анализе користе се поступци и методе из Прилога 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио.

Провјера подударности отпада

Члан 25

Прије одлагања отпада врши се провјера подударности примљеног отпада, са подацима из документације, која прати отпад.

Провјера из става 1 овог члана, обухвата:

- преглед формулара о транспорту отпада,

- преглед Извјештаја о испитивању отпада,

- провјеру подударности отпада у односу на врсту, количину и његове карактеристике, које су садржане у документацији која прати отпад.

Испитивање отпада на депонији на којој отпад одлаже произвођач отпада, који је истовремено и управљач депоније, врши се двапут годишње, а провјера подударности отпада врши се визуелно.

Провјера подударности отпада у односу на његове карактеристике врши се хемијском анализом узимањем репрезентативних узорака:

- од најмање 2% свих преузетих пошиљки отпада на депонији за опасни или неопасни отпад, а на депонији за инертни отпад од најмање 0,5%;

- од најмање 4% преузетих пошиљки отпада из члана 23 став 5 и

- од најмање 2% преузетих пошиљки отпада оних произвођача отпада, чији достављени отпад у периоду од последњих пет година није одговарао подацима из Извјештаја о испитивању отпада.

За преузети комунални отпад, не узимају се репрезентативни узорци.

Ако се приликом провјере подударности отпада утврди неподударност достављеног отпада, врши се хемијска анализа репрезентативних узорака, узетих код претходно предатих пошиљки отпада тог произвођача отпада.

Потврђивање преузимања отпада на одлагање

Члан 26

Пријем преузетог отпада потврђује се на формулару за транспорт отпада који се предаје лицу које је извршило предају отпада на депонију.

Одбијање преузимања отпада

Члан 27

Отпад који не испуњава услове за одлагање на депонију утврђене овим правилником, може се складиштити на депонији највише четири мјесеца од дана преузимања, с тим што је произвођач отпада дужан да отклони недостатке због којих је одбијено преузимање отпада, односно да поново изради Извјештај о испитивању отпада.

Мониторинг

Члан 28

На депонији се врши мониторинг који обухвата мјерења:

- метеоролошких параметара;

- емисије депонијског гаса;

- параметара оцједне воде и загађење атмосферских вода са површина депоније;

- квалитета подземне воде ако су у утицајном простору депоније и

- квалитета површинске воде ако су у утицајном простору депоније.

Мониторинг, односно мјерења из става 1 овог члана, врше се на начин, одређен у Прилогу 4, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио.

Мониторинг из става 1 овог члана обухвата и годишњи преглед депоније који се односи на провјеру:

- висине и облика одложеног отпада у односу на могуће слијегање и друге промјене које утичу на стабилност депоније;

- прекривања и рекултивације на покривеном простору депоније или његовим дјеловима;

- промјена у положају, висини или облику депоније или њених дјелова;

- постројења за сакупљање и третман оцједне воде на депонији и депонијског гаса и система за одводење атмосферске и површинске воде.

Мониторинг из ст. 1, 2 и 3 овог члана, врши се на основу програма мониторинга.

Програм мониторинга

Члан 29

Програм мониторинга из члана 28 став 4 обухвата:

- мјерење нивоа подземне воде и дубине осматрачке бушотине;
- мјерење издашности извора и узорковање извора;
- претходно црпљење воде из осматрачке бушотине;
- мјерење температуре ваздуха као и мјерења температуре воде, електричне проводљивости, рН вриједности, садржаја кисеоника, замућености и редокси потенцијала на локацији осматрачке бушотине;
- узимање узорака подземне воде и припрема узорака;
- анализу узорака подземне воде;
- израчунавање и процјену промјене основних и индикативних параметара као и
- концентрацију загађујућих материја и
- израду извјештаја о обављеним мјерењима и анализама.

Програм мониторинга се састоји од хидрогеолошког и хемијског дијела радног програма.

Хидрогеолошки дио програма мониторинга се састоји од:

1. приказа хидрогеолошких прилика, укључујући приказ мреже тока подземне воде;
2. снимања нултог хидролошког стања подземне воде;
3. циљне хидрогеолошке зоне;
4. локације и описа израде и опреме осматрачких бушотина и
5. плана тестирања подобности мреже осматрачких бушотина.

Хемијски дио програма мониторинга се састоји од:

1. карактеристика депоније, које су значајне за загађивање подземне воде;
2. одређивања основних параметара, који су предмет мониторинга;
3. одређивања индикативних параметара, који су предмет мониторинга;
4. учесталости мјерења основних и индикативних параметара и
5. одређивања упозоравајуће промјене основних и индикативних параметара.

Извештај о спроведеном мониторингу сачињава се годишње најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Дневно прекривање отпада

Члан 30

Примљени отпад на депонију одлаже се у тијело депоније у слојевима дебљине од 30 до 50 см.

Одложени отпад прекрива се прекривком дебљине 15 см, на крају сваког радног дана.

За дневно прекривање отпада користи се земљани материјал или други материјал одговарајућег квалитета.

Завршни прекривни слој

Члан 31

Завршни прекривни слој којим се прекрива попуњени дио тијела депоније садржи:

1. прекривни слој, минимум 0,5 m дебљине;
2. слој који омогућава дегасификацију депоније (депоније неопасног отпада) од материјала минимум 1×10^{-4} m/s хидрауличне проводљивости и минимум 0,3 m дебљине;
3. компактни минерални слој (глина) од минимум 0,5 m дебљине, хидрауличке проводљивости мање или једнаке 1×10^{-9} m/s, са HDPE фолијом минималне дебљине 1 mm;
4. дренажни слој 0,5 m дебљине хидрауличне пропустљивости од минимум 1×10^{-4} m/s;
5. слој земље дебљине 1 m, у који може бити умјешан у површински слој хумуса минималне дебљине 0,1-0,3 m или канализациони муљ који испуњава услове утврђене прописом.

Затварање депоније

Члан 32

Депонија се затвара након попуњавања тијела депоније и у случају када емисије загађујућих материја прелазе прописане вриједности, а санацијом и оперативним методама се не може смањити негативан утицај на здравље људи и животну средину.

Затварање депоније врши се према плану затварања депоније који садржи мјере:

- за одржавање стабилности депоније;
- које ће се спровести за техничку и биолошку рекултивацију простора депоније и
- које ће се предузети за праћење утицаја депоније на животну средину након њеног затварања.

Стручна спрема и квалификација руководиоца депоније

Члан 33

Руководилац депоније може бити лице са завршеном високом стручном спремом VII степен техничког смјера и најмање пет година радног искуства у струци.

Врсте отпада и услови за прихватање отпада на депонију

Члан 34

На депонијама се одлаже обрађени отпад.

Обрада комуналног отпада врши се путем сортирања, енергетске прераде, анаеробне и аеробне прераде биолошко разградивих састојака или другим поступцима, којима се смањује садржај биолошки разградивих састојака отпада.

Посуде, напуњене са гасовима, које се одлажу на депонију прије одлагања на депонију морају се испразнити тако да нијесу под притиском.

Споредне животињске производе I, II и III категорије прије одлагања на депонију топлотно се обрађују. Изузетно од става 1 овог члана, инертни отпад одлаже се на депонију без претходне обраде ако његова обрада није технички изводљива, као и други отпад ако његова обрада не мијења количину или његове карактеристике.

Услови за одлагање отпада

Члан 35

На депонију за опасни отпад одлаже се:

- опасни отпад коју испуњава услове утврђене тачком 1 из Прилога 5, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио;

- комунални и неопасни отпад који садржи до 5% биолошки разградивих материја од количине отпада и

- инертни отпад који испуњава услове утврђене тачком 6 из Прилога 5 овог правилника.

На депонију за неопасни отпад одлаже се:

- комунални отпад, који испуњава услове параметара загађености из тачке 3 Прилога 5 овог правилника, или који је механички-биолошки обрађен у складу са чланом 36 став 2 овог правилника;

- неопасни отпад, који испуњава услове параметара излучевина и загађености из тачке 4 Прилога 5 овог правилника;

- обрађени неопасни отпад са високим садржајем биолошки разградивих материја који испуњава услове утврђене тачком 5 Прилога 5 овог правилника и стабилни и неактивни опасни отпад, који испуњава услове, односно граничне вриједности параметра излучевина и загађености утврђене тачком 2 Прилога 5 овог правилника.

На депонију за инертни отпад одлаже се:

- инертни отпад који испуњава услове, односно граничне вриједности из тачке 6 Прилога 5 овог правилника и

- отпад из Прилога 2, овог правилника.

Изузетно на депонију из ст. 1, 2 и 3 овог члана, може се одлагати отпад у периоду до 12 мјесеци, чији параметри загађености највише три пута прелазе граничне вриједности параметара загађености, осим за сљедеће параметре:

- истопљени органски угљеник у излучевини инертног отпада (у даљем тексту: ДОС) и - ВТЕХ, РСВ и минерална уља у отпаду, ако се ради о инертном отпаду,

- укупни органски угљеник и рН, ако се ради о стабилном и неактивном опасном отпаду, који се одлаже на депонију за неопасни отпад;

- параметре у механички-биолошки обрађеном комуналном отпаду или у обрађеном неопасном отпаду са високим садржајем биолошки разградивих материја из тачке 5 Прилога 5 овог правилника;

- укупни органски угљеник или смањивање масе сагоријевањем (губитак на жарење), ако се ради о опасном отпаду и

- укупни органски угљеник, ако се ради о инертном отпаду, који може највише два пута прелазити граничне вриједности параметара загађености из тачке 6 Прилога 5 овог правилника.

Одлагање комуналног отпада

Члан 36

На депонију за неопасни отпад може се одлагати комунални отпад који има већу вриједност укупног органског угљеника од граничне вриједности из тачке 3 Прилога 5 овог правилника, и ако годишња количина биолошко разградивих саставних дјелова комуналног отпада не прелазе количине, из Прилога 6, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио.

Комунални отпад који је механичко-биолошки обрађен одлаже се на депоније ако:

- његова загађеност не прелазе граничне вриједности параметара загађености и граничне вриједности параметара излучевине за неопасни отпад из тачке 4 Прилога 5 овог правилника, при чему се не узима гранична вриједност за ДОС, и

- садржај укупног органског угљеника не прелазе 18 процената од масе механички-биолошки обрађеног комуналног отпада.

Вођење евиденција и извјештавање

Члан 37

Евиденцију о одложеном отпаду на депонији води руководилац депоније.

Евиденција из става 1 овог члана, садржи:

- количину одложеног отпада;

- карактеристике отпада;

- поријекло отпада;

- датум испоруке;

- идентитет произвођача односно сакупљача,

ако се ради о комуналном отпаду;

- начин провјере отпада;

- мјеста одлагања преузетог опасног отпада на простору депоније;

- констатације о сумњивој подударности отпада;

- податке о привременом складиштењу или одбијању пријема отпада на депонију;

- податке о извршеним радовима одржавања на депонији;

- податке о редовном прегледу депоније и објектима депоније и

- друге податке који се односе на рад депоније.

Евиденција из става 1 овог члана након затварања депоније предаје се на чување органу управе надлежном за заштиту животне средине (у даљем тексту: Агенција).

Годишњи извјештај о одложеном отпаду на депонији

Члан 38

На основу података из евиденције руководилац депоније сачињава годишњи извјештај о раду депоније и доставља га Агенцији.

Извјештај из става 1 овог члана, садржи податке о:

- врстама и количини одложеног отпада;

- величини површине гдје је већ одложен отпад;

- запремини одложеног отпада;

- методама одлагања;

- израчунавању преосталог капацитета депоније до краја одлагања и времену престанка одлагања отпада на депонији;

- количини обрађеног отпада, који је као грађевински материјал употријебљен за изградњу објекта депоније;

- количини отпада који се складишти на простору депоније, у складу са чланом 27 овог правилника и

- количини отпада чији је пријем одбијен.

Престанак важења прописа

Члан 39

Даном почетка примјене овог правилника престаје да важи Правилник о санитарно техничким условима које морају да испуњавају депоније и мјеста за изручивање фекалија, начину уређивања и одржавања депонија и мјеста за изручивање фекалија и о начину за уништавање смећа и фекалија („Службени лист СРЦГ”, број 20/83) и Правилник о критеријумима за избор локација, начину и поступку одлагања отпадних материја („Службени лист РЦГ”, број 56/00).

Ступање на снагу

Члан 40

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном листу Црне Горе», а примјењиваће се од 1. јануара 2010. године.

Број: 01-4944/12

Подгорица, 15. децембра 2009. године

Министар,
Бранимир Гвозденовић, с.р.

PRILOG 1**Vrednovanje karakteristika lokacije za deponovanje otpada**

Karakteristike lokacije za deponovanje otpada vrednovane su ocjenom 1 do 5.

Karakteristike lokacije su svrstane u 4 kategorije, sa sljedećim vrijednostima korektivnih faktora:

- K1=5,2 za 4 karakteristike,
- K2=3,5 za 10 karakteristika,
- K3=2,3 za 13 karakteristika,
- K4=1,6 za 10 karakteristika.

Vrednovanje lokacija za deponovanje otpada vrši se višekriterijumskim postupkom:

$$V = \sum_i C_i K_i$$

koji znače:

- V..... vrijednost lokacije za deponovanje
 i .....redni broj karakteristike
 C_i ....ocjena karakteristike
 K_i .... korektivni faktor karakteristike.

Redni broj	Opis karakteristike	Ocjena (C _i)	Korektivni faktor (K _i)
1	Raspoloživa zapremina za odlaganje otpada, raspoloživa površina terena za smještaj deponijskog prostora i pratećih objekata, izraženo sa periodom zadovoljenja potreba:		
	do 5 godina	1	K2
	do 10 godina	2	K2
	do 15 godina	3	K2
	do 20 godina	4	K2
	više od 20 godina	5	K2
2	Pogodnost terena za smještaj deponije:		
	izlomljen reljef, vrlo neravan teren, posebno izražen u karstnim predjelima, nekompaktna (razuđena) prostorna cjelina, koja obuhvata više udolina	1	K1
	izlomljen reljef, neravan teren, kompaktna prostorna cjelina	2	K1
	nekompaktna (razuđena) prostorna cjelina, koja obuhvata više udolina, smiren teren prirodno oblikovan i pogodan za smještaj deponije	3	K1
	kompaktna prostorna cjelina prirodno oblikovana za smještaj deponije na strmom terenu ili u prirodnoj depresiji	4	K1
	blago nagnut ili ravan teren, prirodno oblikovan za smještaj deponije i moguće formiranje deponije u iskopu ili u nasipu	5	K1
3	Geološko – tektonske karakteristike:		
	izražena rasjedna zona	1	K2
	veoma izrasjedane karbonatne stijenske mase sa brojnim površinskim i podzemnim karstnim oblicima ili ravan teren	2	K2

	glacijalni sedimenti	4	K2
	magmatske stijene	5	K2
4	Inženjersko – geološko karakteristike:		
	nevezane stijenske mase, nestabilne kosine, odroni i aktivna klizišta	1	K4
	kompleks nevezanih i poluvezanih stijenskih masa (deluvijalni sedimenti), moguća pojava klizišta kod potkopavanja nožice kosina	2	K4
	poluvezane stijene, moguća pojava klizišta kod intenzivnih padavina	3	K4
	vezane slabo okamenjene stijene, stabilne kosine	4	K4
	čvrste stijene, kosine stabilne i kod većih nagiba	5	K4
5	Struktura tla, debljine slojeva i vodopropusnost (hidrogeološke karakteristike):		
	stijenske mase pukotinske kavernozone poroznosti i velike vodopropusnosti (karstifikovani, krečnjaci i dolomiti)	1	K1
	stijene intergranularne poroznosti, krupnije granulacije (krupnozrni šljunak)	2	K1
	stijene slabije propusnosti (glacijalni i deluvijalni sedimenti)	3	K1
	materijali male vodopropusnost – pretežno nepropusni kompleksi $10^{-6} \geq k \geq 10^{-9}$ m/sec, ili visoke vodonepropusnosti, ali male debljine sloja, manje od 1,0 m	4	K1
	vodonepropusni materijali (gline, fliš) $k \leq 10^{-9}$ m/sec, debljine sloja ≥ 1.0 m	5	K1
6	Uređenje terena:		
	vrlo složeni radovi na nivelaciji terena, u velikom procentu uz miniranje: obuhvaćen najveći dio površine deponije	1	K2
	složeni radovi na nivelacije terena, na nekim dijelovima neophodno miniranje	2	K2
	nivelacioni radovi na većem dijelu deponije uz upotrebu mehanizacije	3	K2
	nivelacija terena obavlja se na manjem dijelu deponije uz upotrebu mehanizacije	4	K2
	jednostavni radovi na nivelaciji terena, obuhvaćen manji dio površine deponije	5	K2
7	Seizmičnost MCS, sa povratnim periodom 100 godina:		
	9-8 MCS	1	K3
	7 MCS	2	K3
	6 MCS	3	K3
	5 MCS	4	K3
	<5 MCS	5	K3
8	Klimatske karakteristike: godišnje padavine:		
	>1 500 mm	1	K3
	1.000 do 1.500 mm	2	K3
	600 do 1.000 mm	3	K3
	300 do 600 mm	4	K3
	< 300 mm	5	K3
9	Klimatske karakteristike: temperatura vazduha (srednje godišnje)		
	<6°C	1	K3
	6-9°C	2	K3
	9-12°C	3	K3
	12-15°C	4	K3
	>15°C	5	K3
10	Klimatske karakteristike: vjetrovi (dominantni pravci i odnos prema najbližim naseljima i objektima):		
	vjetrovi jakih intenziteta i velike učestalosti, prevladavajućeg smjera	1	K2

	ka naseljima, saobraćajnicama, plažama i drugim lokalitetima boravka i rada stanovništva		
	vjetrovi manjih intenziteta i manje učestalosti preovlađujućeg smjera ka relevantnim objektima;	2	K2
	preovlađujući vjetrovi promjenljivog smjera, jednim dijelom usmjerenih ka relevantnim objektima	3	K2
	dominantni vjetrovi u suprotnom smjeru od naselja i drugih mjesta boravka ljudi, vjetrovi slabih intenziteta u smjeru naselja	4	K2
	većina vjetrova u suprotnom smjeru od naselja i drugih mjesta boravka ljudi	5	K2
11	Udaljenost od površinskih tokova, prirodnih i vještačkih jezera i mora; površinske vode sa neposrednog gravitirajućeg sliva; rizik od plavljenja, mogućnosti zaštite od nepovoljnih uticaja:		
	stalni rječni tok ili stajaće vode na udaljenosti od 500 do 1 000 m, postoji rizik od plavljenja, potrebne mjere odbrane od tih voda	1	K2
	manji vodni tokovi, stalni ili povremeni (potoci, bujice), postoji opasnost od plavljenja, neophodno njihovo izmještanje ili kanalisanje	2	K2
	veliki dotok voda od padavina sa neposrednog sliva, odbrana od tih voda zahtijeva složenije objekte; povremeni tokovi ili potoci sa malim proticajima nizvodno od deponije, plavljenje isključeno	3	K2
	stalni tokovi na udaljenosti većoj od 1 km, nema opasnosti od plavljenja; ili: dotok voda od padavina sa neposrednog sliva, odbrana od tih voda moguća standardnim rješenjima	4	K2
	velika udaljenost od vodnih tokova, plavljenje isključeno, vrlo mali površinski dotok voda od padavina, moguća jednostavna zaštita od tih voda	5	K2
12	Podzemne vode: položaj vodonosnih horizonata, dubina vodonosne zdani, mogućnost plavljenja lokaliteta:		
	vodonosna izdan je kratkotrajno, pri visokim nivoima veće učestalosti, iznad dna deponije na jednom dijelu površine dna, a kod ostalih nivoa ispod dna; plavljenje jednog dijela deponije je povremeno. Periodično sezonsko zapunjavanje vodom deponije iz pukotinske sredine sa mogućnošću zahvatanja i evakuacije te vode	1	K2
	vodonosna izdan se pri visokim nivoima, koji su male učestalosti, izuzetno rijetko podiže do dna deponije; moguće je kvašenje dna deponije	2	K2
	vodonosna izdan se pri visokim nivoima nalazi 1 do 3 m ispod deponije	3	K2
	vodonosna izdan se pri visokim nivoima nalazi > 3 m ispod dna cijele deponije	4	K2
	vodonosna izdan ne postoji	5	K2
13	Rastojanja do najbližih naselja koncentrisane izgradnje ili do stambenih zona gradskih naselja, plaža, prostora za sport i rekreaciju, uzima se u obzir postojanje prirodnih ili vještačkih barijera u međuprostoru (geomorfološke tvorevine, gusti i visoki vegetacioni pokrivač, i sl.), kao zaštita od vjetrova sa pravcem od deponije, ili kao prepreka vizuri:		
	udaljenost 1.5-2 km, ili 0.75-1 km kod postojanja zaklona	1	K2
	2 do 3 km, ili 1-1.5 km sa zaklonom	2	K2
	3 do 4 km, ili 1.5-2.0 sa zaklonom	3	K2
	4 do 5 km, ili 2.0-2.5 sa zaklonom	4	K2
	više od 5 km, ili više od 2.5 km sa zaklonom	5	K2
14	Rastojanje do sakralnih objekata, spomenika kulture ili zaštićenog prirodnog dobra:		

	udaljenost 1.0-1.25 km, ili 0.5-0.75 km kod postojanja zaklona	1	K3
	1.25-1.50 km, ili 0.75-1.0 km sa zaklonom	2	K3
	1.5-2.0 km, ili 1.0-1.25 sa zaklonom	3	K3
	2-2.5 km, ili 1.25-1.5 sa zaklonom	4	K3
	Više od 2.5 km, ili više od 1.5 km sa zaklonom	5	K3
15	Rastojanje od zdravstvenih objekata za stacionarno liječenje, lječilišta i objekata prehrambene, farmaceutske industrije, postrojenja za prečišćavanje vode za piće; uzima se u obzir postojanje prirodnih barijera u međuprostoru (reljef, vegetacija):		
	udaljenost 2.0-2.5 km, bez zaklona, ili 1.5-2 km sa zaklonom	1	K3
	2.5 do 3.0 km, nema zaklona ili 2-2.5 km postoji zaklon	2	K3
	3 do 4 km, bez zaklona, ili 2.5-3.0 km sa zaklonom	3	K3
	4 do 5 km, bez zaklona ili 3-4 km sa zaklonima	4	K3
	više od 5 km bez zaklona ili više od 4 km sa zaklonom	5	K3
16	Rastojanje do pojedinačnih stambenih, privrednih, poljoprivrednih, sportskih i sličnih objekata, koje se ne nalaze u sastavu naselja:		
	< 250 m	1	K3
	500 m	2	K3
	1.000 m	3	K3
	1.500 m	4	K3
	≥1.500 m	5	K3
17	Rastojanje do zemljišnih parcela korišćenih u poljoprivredi i stočarstvu, isključujući zemljište koje bi bilo obuhvaćeno deponijom:		
	< 100 m	1	K4
	100-300 m	2	K4
	300-500 m	3	K4
	500-1.000 m	4	K4
	>1.000 m	5	K4
18	Linijsko rastojanje od saobraćajnica I reda, ostalih saobraćajnica i željezničkih pruga, zavisno da li u međuprostoru postoje prirodni zakloni:		
	saobraćajnice I reda i željezničke pruge bez / sa zaklonom	ostali putevi bez / sa zaklonom	
	500 m 300 m	300 m 200 m	1 K3
	600 m 400 m	400 m 250 m	2 K3
	800 m 500 m	500 m 300 m	3 K3
	1.000 m 600 m	600 m 400 m	4 K3
	>1.000 m >600 m	>600 m >400 m	5 K3
19	Vidljivost lokaliteta:		
	vidi se sa svih udaljenosti i iz svih uglova	1	K3
	lokalitet u maloj mjeri zaklonjen	2	K3
	lokalitet u većoj mjeri zaklonjen	3	K3
	nazire se lokalitet sa vrlo velike udaljenosti	4	K3
	ne vidi se uopšte, osim kada se dođe do samog lokaliteta	5	K3
20	Udaljenost od aerodromske zone:		
	1 do 1.5 km	1	K4
	1.5 do 2 km	2	K4
	2 do 3 km	3	K4
	3 do 5 km	4	K4
	van aerodromske poletno – sletne zone	5	K4
21	Udaljenost od magistralnog dalekovoda, gasovoda, naftovoda, cjevovoda za transport vode za piće (mjerodavan položaj cjevovoda ako se nalazi nizvodno od deponije):		

	do 100 m	1	K4
	100-200 m	2	K4
	200-300 m	3	K4
	300-500 m	4	K4
	>500 m	5	K4
22	Nizvodna udaljenost od granica zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće, koja služe za javno vodosnabdijevanje ili su potencijalna za tu namjenu (kriterijum uže zone se koristi za izvorišta za snabdijevanje vodom za piće do 500 stanovnika, a preko 500 kriterijum šire zone):		
	rastojanje od granice uže zaštitne zone	rastojanje od granice šire zaštitne zone	
	0 do 0.2 km;	deponija je na granici zaštitne zone	1 K4
	0.2 do 0.5 km	do 1.0 km	2 K4
	0.5 do 1.0 km	1.0 do 2.0 km	3 K4
	1.0 do 1.5 km	2.0 do 3.0 km	4 K4
	više od 1.5 km	> 3.0 km	5 K4
23	Udaljenost od zahvatnih objekata za individualno snabdijevanje vodom (bunari, izvori, bistjerne):		
	100-200 m, nizvodno od deponije ili približno na visini deponije	1	K4
	do 500 m, nizvodno od deponije ili na istoj visini deponije	2	K4
	500 do 1 000 m, nizvodno ili na istoj visini deponije	3	K4
	uzvodno od deponije, na udaljenosti do 200 m, nizvodno od deponije 1-1.5 km	4	K4
	uzvodno od deponije, na udaljenosti više od 200 m, nizvodno više od 1.5 km	5	K4
24	Udaljenost od objekata koji služe za javno vodosnabdijevanje naselja (rezervoari, pumpne stanice i sl.):		
	200-400 m	1	K4
	400-750 m	2	K4
	750-1.000 m	3	K4
	1.000-1.500 m	4	K4
	više od 1 500 m	5	K4
25	Ambijentalno uklapanje, u toku eksploatacije i po zatvaranju deponije:		
	grubo poremećen i potpuno izmijenjen prirodni ambijent u toku eksploatacije i nakon zatvaranja deponije	1	K3
	grubo poremećen prirodni ambijent u toku eksploatacije, a djelimično i nakon zatvaranja deponije	2	K3
	prirodni ambijent poremećen u toku eksploatacije, a u manjoj mjeri nakon zatvaranja deponije	3	K3
	prirodni ambijent neznatno poremećen u toku eksploatacije, a neporemećen nakon zatvaranja deponije	4	K3
	ambijent nije poremećen ni u toku ni nakon zatvaranja deponije	5	K3
26:	Transportno rastojanje i visinska razlika od središta prostora sa kojeg se skuplja otpad, određenog prema težištu mase produkovanog otpada do deponije (korekcije: ocjene dobijene prema transportnoj dužini se umanjuju za 0,5 poena, ako je visinska razlika na toj dužini veća od 200 m, a za 1 poen, kod razlike veće od 300 m):		
	> 16 km	1	K1
	12 do 16 km	2	K1
	8 do 12 km	3	K1
	4 do 8 km	4	K1

	< 4 km	5	K1	
27	Karakteristike saobraćajnice po kojoj se vrši transport otpada, izvan područja sa kojeg se sakuplja otpad: rang puta, širina puta, horizontalne i vertikalne karakteristike trase (padovi, krivine), površinska obrada i stanje kolovoza, klimatski uslovi (snijeg, poledica, čišćenje i održavanje u zimskim uslovima) (korekcije: u uslovima saobraćaja velike frekvencije bodovne vrijednosti u pozicijama 2 do 5 se umanjuju za 1 poen. Kod lošeg stanja kolovoza umanjuje za 1 poen):			
	lokalni put, širine do 4 m, sa većim nagibima i brojnim krivinama, zimi snijeg i poledica, otežano čišćenje	1	K2	
	lokalni put, sa manjim nagibima i manje krivina, zimi snijeg i poledica, otežano čišćenje; lokalni put kao pod (1) ali bez snijega	2	K2	
	magistralni i put sa većim nagibima, zimi snijeg i poledica, put se zimi čisti	3	K2	
	magistralni put, sa malim nagibima, zimi snijeg i poledica, put se zimi održava	4	K2	
	magistralni put, sa malim nagibima, bez snijega i poledice	5	K2	
28	Pristupni put – rekonstrukcija ili izgradnja novog puta (korekcije: kod puteva sa velikim nagibom bodovne vrijednosti se smanjuju za 20 %):			
	novi put	rekonstrukcija puta		
	>1.000 m	> 1 500 m	1	K4
	500-1.000 m	800-1.500 m	2	K4
	200-500 m	300-800 m	3	K4
	<200 m	< 300 m	4	K4
	postoji put zadovoljavajućih karakteristika		5	K4
29	Izgradnja posebnih građevina na pristupnom putu (mostovi, tuneli):			
	građevine vrlo velike dužine u teškim uslovima	1	K3	
	građevine velike dužine (cca 15-20 m) u normalnim uslovima	2	K3	
	građevine srednje dužine (cca 10-15 m)	3	K3	
	građevine male dužine (do 5-10 m)	4	K3	
	nema posebnih građevina	5	K3	
30	Udaljenost do priključka na javnu elektroenergetsku mrežu:			
	>2 km	1	K4	
	1-2 km	2	K4	
	0.5-1 km	3	K4	
	300-500 m	4	K4	
	<300 m	5	K4	
31	Snabdijevanje vodom (korekcije: ako je vodu potrebno vještački podizati pomoću pumpi vrijednosna ocjena se umanjuje za 1 bod):			
	iz javnog vodovoda sa priključkom dužim od 4 km, ili putem vlastitog vodovoda, sa dovodom dužine veće od 3 km i sa zahvatom vode iz prirodne vodonosne sredine ili manje dužine ako se voda obezbjeđuje prikupljanjem kišnice u bistijernama	1	K4	
	iz javnog vodovoda sa priključkom dužine 2 do 4 km, ili iz vlastitog vodovoda sa dovodom dužine do 3 km	2	K4	
	iz javnog vodovoda sa priključkom dužine do 1 do 2 km, ili iz vlastitog vodovoda sa dovodom dužine do 1 km	3	K4	
	iz javnog vodovoda sa priključkom dužine 0.5 do 1 km, ili iz vlastitog vodovoda sa dovodom dužine do 500 m	4	K4	
	iz javnog vodovoda sa priključnim vodom dužine do 500 m	5	K4	
32	Udaljenost do gradske kanalizacione mreže i mogućnost uvođenja u mrežu ocjedne vode (korekcije: u slučaju da je ocjednu vodu			

	potrebno radi uvođenja u gradsku mrežu pumpati ocjena se smanjuje za 1 bod. Ako se ocjedne vode u gradskom kanalizacionom sistemu ne prečišćavaju prije ispuštanja u recipijent smatra se da kanalizaciona mreža ne postoji. Ako nema mogućnosti povezivanja na kanalizacionu mrežu vrednuje se sa 0.):		
	rastojanje veće od 2 km	1	K3
	mreža na udaljenosti 1 – 2 km	2	K3
	mreža na udaljenosti 0.5 – 1 km	3	K3
	mreža udaljena 250 – 500 m	4	K3
	mreža udaljena manje od 250 m	5	K3
33	Materijal za tekuću i završnu prekrivku-udaljenost pozajmišta:		
	veća od 5 km	1	K2
	2-5 km	2	K2
	1-2 km	3	K2
	do 1 km	4	K2
	na licu mjesta	5	K2
34	Mineralni materijal za nepropusni bazni odnosno završni prekrivni sloj (glina i sl.) – mogućnosti obezbjeđenja, udaljenost. Ako je materijal potreban samo za konačni izolacioni prekrivni sloj, uzima se da je parametar kategorije K2, umjesto K1:		
	veća od 5 km	1	K1
	2-5 km	2	K1
	1-2 km	3	K1
	do 1 km	4	K1
	na licu mjesta	5	K1
35	Mineralni materijal za drenažni sloj (šljunak, pijesak, tucanik), udaljenost (korekcije: ako se raspolože materijalom koji je potrebno (drobljenjem ili/i prosijavanjem) da bi se mogao upotrijebiti za ovu namjenu, ocjena se umanjuje za 1 poen.):		
	veća od 10 km	1	K3
	5-10 km	2	K3
	2-5 km	3	K3
	1-2 km	4	K3
	< 1 km	5	K3
36	Vlasnička parcelacija zemljišta (zemljište u vlasništvu AD, DD i sl. tretira se sa koeficijentom 1.5 od zemljišta u privatnom vlasništvu):		
	privatno vlasništvo 100 %, veći broj parcela malih površina	1	K2
	privatno vlasništvo 100 %, krupnije parcele	2	K2
	privatno vlasništvo oko 75%, državno vlasništvo oko 25 % zemljišta	3	K2
	privatno i državno vlasništvo po oko 50 % zemljišta	4	K2
	državno vlasništvo 100 %.	5	K2
37	Sadašnje korišćenje zemljišta: vrtovi, oranice, voćnjaci, livade, pašnjaci, šuma, šikara, neobrađeno zemljište, golet, pojedinačne zgrade (stambene, poljoprivredne, i druge namjene), itd. (korekcije: postojanje individualnih stambenih zgrada u pozicijama 2 do 5 umanjuje ocjenu za 1 poen.):		
	obrađivano poljoprivredno zemljište (vrtovi, oranice, voćnjaci), individualne stambene i druge zgrade u okviru imanja, sportski tereni i sl.	1	K4
	kvalitetne visoke šume	2	K4
	Livade	3	K4
	pašnjaci, niske šume	4	K4
	neobrađeno zemljište, šikara, golet	5	K4

PRILOG 2

Отпад који се одлаже на депонiji за инертни отпад

Klasifikacioni broj otpada	Naziv otpada	Ograničenja
01 03 06	Jalovina, koja nije obuhvaćena u 01 03 04 i 01 03 05	
01 04 08	Otpadni šljunak i sitni otpad, koji nijesu obuhvaćeni u 01 04 07	
01 04 12	Jalovina i drugi otpad kod pranja i odabiranja mineralnih sirovina, koji nijesu obuhvaćeni u 01 04 07 i 01 04 11	
10 11 03	Otpadni materijal od staklenih vlakana	Samo ako ne sadrži organska veziva
15 01 07	Staklena ambalaža	
17 01 01	beton	Građevinski otpad koji nastaje kod izgradnje ili razgradnje objekata *
17 01 02	Opeka	Građevinski otpad koji nastaje kod izgradnje ili razgradnje objekata *
17 01 03	Pločice, keramika i krovna opeka	Građevinski otpad koji nastaje kod izgradnje ili razgradnje objekata *
17 01 07	Mješavina betona, opeke, pločica i keramike	Građevinski otpad koji nastaje kod izgradnje ili razgradnje objekata *
17 02 02	Staklo	
17 05 04	Zemlja i kamenje	Samo ako zemlja ili kamenje nijesu zagađeni i ako se ne radi o tresetu iz površine tla
19 12 05	Staklo	
19 12 09	Minerali, kao što je kamenje	
20 01 02	Staklo	Samo odvojeno sakupljena frakcija
20 02 02	Zemlja i kamenje	Samo iz vrtova i parkova i bez treseta sa površine tla

* Građevinski otpad može imati najviše 5% od mase ostalih materijala, kao što su metali, plastika, drvo ili guma, a ne smije biti zagađen sa opasnim materijama ili prekriven i obojen sa materijalima, koji sadrže opasne materije, i mora biti poznato mjesto nastanka.

Na deponiju za inertni otpad može se odlagati otpad iz tabele ovog priloga ako je nastao na istom mjestu, nije međusobno pomiješan ili pomiješan sa drugim otpadom i ako nije zagađen sa opasnim materijama.

PRILOG 3**Metode provjere****1. UZIMANJE UZORAKA OTPADA**

Kod uzimanja uzoraka i kod pripremanja reprezentativnog uzorka mora se obezbijediti, da sastav reprezentativnog uzorka odgovara prosječnom sastavu otpada u pošiljci odnosno prosječnom sastavu zagađene vrste zemljanog iskopa u skladu sa:

- standardima EN 14899 i EN 15002
- i tehničkim izveštajima CEN/TR 15310 - 1, CEN/TR 15310 - 2, CEN/TR 15310 - 3, CEN/TR 15310 - 4 i CEN/TR 15310 - 5.

2. IZLUČIVANJE OTPADA

Izlučivanje otpada vrši se u skladu sa standardom EN 12457/4 za jednostepeno izlučivanje sa istresanjem i odnosu između tečne i čvrste faze L/S = 10 l/kg.

3. MJERENJE PARAMETARA IZLUČEVINE

Za mjerenje parametara izlučevine primjenjuju se standardi i metode koji su određeni za analizu parametara zagađenosti otpadnih voda u skladu sa posebnim propisom, osim za analizu parametara pH, As, Ba, Cd, Cl, Co, Cr VI, Cu, Mo, Ni, NO₂, Pb, ukupni S, SO₄, V i Zn u izlučevini, za koju se primenjuju metode iz standarda ENV 12506, i za analizu amonijevog azota, AOX, prevodnosti, Hg, fenolnog indeksa, TOC, CN i F u izlučevini, za koju se primenjuju metode iz standarda ENV 13370.

4. STANDARDI ZA VRŠENJE HEMIJSKE ANALIZE ZAGAĐENOSTI OTPADA

Standardi za vršenje hemijske analize zagađenosti otpada

Parametar	Standard	Metod analize
Opšti postupci i parametri		
Smanjivanje mase sagorijevanjem	EN 12879	Gravimetrija
Organski parametri		
Ukupni organski ugljenik-TOC	EN 13137	Sagorijevanje, IR
Ukupni organski ugljenik za biološki razgradive sastave	³⁾	
Lakoisparavajući aromatski ugljenovodonici-BTX	ISO 11423 – 1 ISO 11423 – 2	HS/GC/FID Ekstrakcija, GC/FID

Policiklični aromatski ugljenovodonici-PAO ¹⁾	DIN 38414 – 21	Ekstrakcija, HPLC/fluorescentni detektor
Poluhlorisani bifenili-PCB ²⁾	DIN 38414 – 20	Ekstrakcija, GC/ECD
	DIN 51527 – 1	Ekstrakcija, GC/ECD

Napomene:

1) Za policiklične aromatične ugljenovodonike primjenjuje se zbir sljedećih jedinjenja: fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perilen, benzo(b)fluoranten, indeno(1,2,3-c,d)piren.

2) Za PCB primjenjuje se zbir PCB 28, 52, 101, 138, 153 i 180.

3) Ukupni organski ugljenik za biološki razgradive sastave određuje se iz rezultata mjerenja ukupnog organskog ugljenika u otpadu i količini biološko razgradivih sastava u otpadu.

PRILOG 4**MONITORING DEPONIIJA OTPADA I NAČIN NJEGOVOG IZVOĐENJA****1. METEOROLOŠKI PARAMETRI**

Mjerenja meteoroloških parametara obuhvataju mjerenja količine padavina, temperature vazduha, brzine i pravca vjetra, vlažnosti vazduha i isparavanje.

Učestalost mjerenja iz stava 1 ovog priloga vrše se na način određen tabelom 1 ovog priloga.

2. EMISIJA DEPONIJSKOG GASA

Mjerenja i izračunavanja emisije deponijskog gasa obuhvataju:

- redovna mjerenja CH₄, CO₂ i O₂ deponijskog gasa radi ocjene procesa razgrađivanja biološki razgradivih materija u tijelu deponije;
- povremena mjerenja sastava deponijskog gasa u odnosu na sadržaj H₂S, H₂ i drugih gasova, koji zavisno od specifičnosti sastava odloženog otpada mogu uticati na količinu i kvalitet ocjedne vode.

Mjerenja sastava deponijskog gasa iz tačke 2 stava 1 vrše se na način određen tabelom 1 ovog priloga. Ako se rezultati mjerenja sastava deponijskog gasa ponavljaju, vrijeme između dva uzastopna mjerenja može se produžiti ali ne smije biti duže od šest mjeseci.

3. MJERENJA PARAMETARA OCJEDNE I ZAGAĐENE ATMOSFERSKE VODE

Mjerenja parametara ocjedne i zagađene atmosferske vode obuhvataju:

- povremena mjerenja parametara ocjedne vode i
- povremena mjerenja parametara atmosferske otpadne vode iz nastrešica, manipulativnih površina ili iz prekrivenih površina deponije.

Mjerenja iz tačke 3 stava 1, vrše se na način određen tabelom 1 ovog priloga.

4. KVALITET POVRŠINSKIH VODA

Mjerenja kvaliteta površinskih voda se vrše, ako su na prostoru deponije prisutne površinske vode ili ako se ocjedne vode odводе neposredno u površinske vode. Mjerenja se po pravilu vrše na 2 mjesta, odnosno na površinskoj vodi uzvodno i nizvodno na prostoru deponije.

5. KVALITET PODZEMNIH VODA

Mjerenja kvaliteta podzemnih voda obuhvataju mjerenja visine nivoa podzemne vode i parametara hemijskog stanja podzemne vode.

Učestalost mjerenja iz stava 1 ove tačke vrši se na način određen tabelom 1 ovog priloga.

Mjerenja kvaliteta podzemne vode sprovode se u skladu sa metodama iz tačke 8 ovog priloga.

TABELA 1: Učestalost mjerenja u okviru monitoringa na deponiju otpada

Br.	Vrsta mjerenja	Učestalost	
		Rad	Nakon zatvaranja
1.	Meteorološki podaci		
1.1	Količina padavina	dnevno (4)	sva mjerenja iz tačke1 se vrše
1.2	Temperatura (min., maks., u 14.00 h po srednje-evropskom vremenu)	dnevno	mjesečno na isti dan u mjesecu
1.3	Brzina i smjer vjetra	dnevno	
1.4	Vlažnost- isparavanje Lizimeter ili računski metod i relativna vlažnost u 14. časova (po srednje-evropskom vremenu)	dnevno	
2.	Mjerenja kvaliteta vode i emisija u vazduh		
2.1	Količina ocjedne vode	mjesečno (4)	na 6 mjeseci
2.2	Parametri ocjedne vode	kvartalno (2)	na 6 mjeseci
2.3	Količina i parametri hemijskog stanja površinske vode	Kvartalno(2)	na 6 mjeseci
2.4	Emisija deponijskog gasa (6)	Mjesečno	na 6 mjeseci
3.	Mjerenja kvaliteta podzemne vode (3)		
3.1	Nivo podzemne vode	po utvrđenom programu monitoringa podzemnih voda i ne manje od svakih 6 mjeseci (5)	po utvrđenom programu monitoringa podzemnih voda i ne manje od svakih 6 mjeseci(5)

3.2	Parametri hemijskog stanja podzemne vode	po utvrđenom programu monitoringa podzemnih voda(1)	po utvrđenom programu monitoringa podzemnih voda(1)
-----	--	---	---

Napomene:

- (1) Učestalost mjerenja za svaku deponiju se određuje posebno, u zavisnosti od hidrogeoloških karakteristika. Ako se utvrdi, da je dostignuta upozoravajuća promjena bilo kojeg indikativnog parametra zagađenosti podzemne vode vrši se ponovno uzimanje uzorka i sprovode mjere za smanjivanje štetnih uticaja na podzemne vode. Ako su mjerne tačke podzemne vode izvori umjesto nivoa podzemne vode mjeri se izdašnost izvora.
- (2) Mjerenja se vrše u prvoj godini rada deponije jednom mjesečno. Ako se vrijednosti mjerenih parametara ne mijenjaju, mjerenja tih parametara se mogu vršiti jednom u tri mjeseca. Provodljivost ocjernih voda mjeri se barem jednom godišnje.
- (3) Ukupna dnevna količina podzemne vode.
- (4) Kod velikog talasanja površine podzemne vode povećava se učestalost mjerenja.
- (5) Mjesečno se vrši mjerenje sastava deponijskog gasa u odnosu na sadržaj CH₄, CO₂, O₂, H₂S, H₂ i drugih materija, ako su u deponijskom gasu.
- (6) Efikasnost sistema za isisavanje plinova redovno se provjeravaju.

6. MJERENJE KVALITETA PODZEMNE VODE

6.1 Analiza uzorka

Analiza uzorka podzemne vode obuhvata mjerenje osnovnih i indikativnih parametara podzemne vode kao i mjerenje koncentracije drugih zagađujućih materija.

6.2 Učestalost mjerenja

Mjerenja nivoa podzemnih voda vrše se bez prekida uz primjenu automatskih uređaja za mjerenje. Mjerenje nivoa podzemnih voda može se vršiti i povremeno uz primjenu ručnih uređaja za mjerenje istovremeno sa mjerenjima osnovnih i indikativnih parametara.

Mjerenja osnovnih i indikativnih parametara vrše se najmanje dva puta godišnje sa vremenskim razmakom od najmanje dva mjeseca. Mjerenja osnovnih i indikativnih parametara kao i drugih zagađujućih materija na karstnim vodonosiocima vrše se najmanje šest puta godišnje i po mogućnosti nakon svakog kišnog perioda.

6.3. Izračunavanje promjene sadržaja

Za svako mjerenje kvaliteta podzemnih voda vrši se računanje promjena sadržaja zagađujuće materije u podzemnoj vodi.

Promjena sadržaja zagađujuće materije u podzemnoj vodi se izračunava kao odnos između izmjerene promjene vrijednosti koncentracije zagađujuće materije i vrijednosti koncentracije zagađujuće materije u podzemnoj vodi.

Ako je izmjerena vrijednost koncentracije zagađujuće materije na uticajnom području deponije manja od prosječne vrijednosti koncentracije zagađujuće materije van uticajnog područja deponije, promjena sadržaja za ovu zagađujuću materiju se ne utvrđuje.

6.4 Uticaj deponije na podzemnu vodu

Deponija ima uticaj na kvalitet podzemne vode, ako je promjena sadržaja zagađujuće materije u podzemnoj vodi jednaka ili veća od upozoravajuće promjene.

6.5 Određivanje upozoravajuće promjene

Upozoravajuća promjena se u programu monitoringa određuje za svaku zagađujuću materiju i izražava na sledeći način:

$$100 \times (C(N1) - C(N2)) / C(N2)$$

gdje je:

- C(N1) vrijednost koncentracije zagađujuće materije, izmjerena na uticajnom prostoru,
- C(N2) prosječna vrijednost koncentracije zagađujuće materije, izmjerena van uticajnog prostora ili u okviru snimljenog postojećeg stanja podzemne vode, kod čega je prosječna vrijednost izračunata kao prosjek rezultata mjerenja na osmatračkoj bušotini u zadnjih pet godina. Ako nema mjerenja za ovaj period, onda je prosječna vrijednost izračunata kao prosjek rezultata mjerenja, dobijenih u periodu izvođenja monitoringa.

Upozoravajuća promjena za zagađujuću materiju jednaka je vrijednosti A u tabeli 1 u tački 7 ovog priloga, ako vrijednost C(N2) nije više od 5-puta veća od granice primjećivanja koncentracije ove zagađujuće materije.

Upozoravajuća promjena za zagađujuću materiju jednaka je vrijednosti B u tabeli 1 u tački 7 ovog priloga, ako je vrijednost C(N2) 5-puta veća ili više od 5-puta veća od granice primjećivanja koncentracije ove zagađujuće materije.

7. UPOZORAVAJUĆE PROMJENE „A“ i „B“

Parametar	Jedinica	Izražen kao	Granica primjećivanja	Upozoravajuća promjena (%)	Upozoravajuća promjena (%)

				A	B
1. OSNOVNI PARAMETRI					
TOC	mg/l	C	0,5	+100	+50
AOX	µg/l	Cl	2	+100	+50
Amonijum	mg/l	NH(4)	0,01	+200	+100
Kalijum	mg/l	K	1	+500	+1000
Kalcijum	mg/l	Ca	3	+100	+50
Magnezijum	mg/l	Mg	1	+100	+50
Gvožđe	mg/l	Fe	1	+300	+150
Hidrogenkarbonati	mg/l	HCO(3)	3	+100	+50
Nitrati	mg/l	NO(3)	1	+100	+50
Sulfati	mg/l	SO(4)	1	+500	+1000
Hloridi	mg/l	Cl	1	+500	+1000
Ortofosfati	mg/l	PO(4)	0,05	+100	+50
Bor	mg/l	B	0,02	+100	+50
2. INDIKATIVNI PARAMETRI					
Nitriti	mg/l	NO(2)	0,01	+200	+100
Fluoridi	mg/l	F	0,1	+200	+100
Cijanidi	µg/l	CN	5	+200	+100
Sulfidi	mg/l	S	0,05	+200	+100
Aluminijum	µg/l	Al	1	+300	+150
Antimon	µg/l	Sb	0,2	+300	+100
Arsen	µg/l	As	1	+300	+100
Bakar	µg/l	Cu	1	+300	+100
Berilijum	µg/l	Be	0,2	+300	+100
Cink	µg/l	Zn	5	+300	+100
Kadmijum	µg/l	Cd	0,1	+300	+100
Kobalt	µg/l	Co	1	+300	+100
Kalaj	µg/l	Sn	2	+300	+100
Hrom (kompletan)	µg/l	Cr	1	+300	+100
Hrom (6+)	µg/l	Cr (6+)	1	+300	+100
Mangan	mg/l	Mn	0,2	+300	+150
Molibden	µg/l	Mo	1	+300	+100
Nikal	µg/l	Ni	1	+300	+100
Selen	µg/l	Se	1	+300	+100
Srebro	µg/l	Ag	1	+300	+100
Olovo	µg/l	Pb	1	+300	+100
Talijum	µg/l	Tl	1	+300	+100
Titan	µg/l	Ti	1	+300	+100
Telur	µg/l	Te	1	+300	+100
Vanadijum	µg/l	V	1	+300	+100
Živa	µg/l	Hg	0,1	+100	+100
Mineralna ulja	µg/l		5	+100	+50
Fenolne materije	µg/l		1	+300	+100
Epihlorhidrin	µg/l		1	+200	+200
Lakoisparljivi hlorirani ugljovodonici – KKCH (1)	µg/l	Cl	2.0	+200	+100
Dihlorometan	µg/l		0,5	+100	+100
Tetrahlormetan	µg/l		0,1	+100	+100
Hloroform	µg/l		0,3	+100	+100
1, 1, 1-trihloroetan	µg/l		0,1	+100	+100
1, 2-dihloroetan	µg/l		0,5	+100	+100

Cis 1, 2-dihloroeten	µg/l		0,5	+100	+100
Trihloroeten	µg/l		0,2	+100	+100
Tetrahloroeten	µg/l		0,2	+100	+100
Lakoisparljivi aromatični ugljovodonici - BTX (2)	µg/l		1	+200	+100
Polihlorirani bifenili – PCB (3)	µg/l		0,02	+300	+100
Policiklični aromatični ugljovodonici - PAH (4)	µg/l		0,01	+200	+100
Pesticidi (5)	µg/l		0,05	+200	+100
Alahlor	µg/l		0,03	+100	+100
Terbutilazin	µg/l		0,03	+100	+100
Dimetenamid	µg/l		0,03	+100	+100
Hlortoluron	µg/l		0,03	+100	+100
Metolahlor	µg/l		0,03	+100	+100
Atrazin	µg/l		0,03	+100	+100
Desetil-atrazin	µg/l		0,03	+100	+100
Simazin	µg/l		0,03	+100	+100
Prometrin	µg/l		0,03	+100	+100
Propazin	µg/l		0,03	+100	+100

- (1) zbir lako isparljivih hlorisanih ugljovodonika. Za parametre, koji u tabeli nisu navedeni, upozoravajuća promjena iznosi A: +100 i B:+100,
- (2) zbir benzena, toluena, ksilena i alkil benzena (orto, meta, para),
- (3) zbir poliklorisanih bifenila – PCB-28, PCB-52, PCB-101, PCB.138, PCB-153, PCB-180, PCB-194
- (4) zbir policikličnih aromatičnih ugljovodonika – fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(a)piren, indeno (1,2,3-cd) piren i benzo (ghi)perilen.
- (5) zbir pesticida i njihovih metabolita (organohlorni, triazinski, organofosforni, derivati fenoksi sirćetne i mokračne kiseline). Za parametre, koji u tabeli nisu navedeni, upozoravajuća promjena iznosi A: +100 i B+100.

PRILOG 5**Uslovi odnosno granične vrijednosti koje mora ispunjavati otpad za odlaganje na deponiji**

1. Uslovi odnosno granične vrijednosti koje mora ispunjavati opasni otpad za odlaganje na deponiji za opasni otpad

Granične vrijednosti parametara izlučevine opasnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra izlučevine L/S = 10 l/kg
Arsen	As	mg/kg s.s.	25
Barijum	Ba	mg/kg s.s.	300
Kadmijum	Cd	mg/kg s.s.	5
Ukupni hrom	Cr	mg/kg s.s.	70
Bakar	Cu	mg/kg s.s.	100
Živo srebro	Hg	mg/kg s.s.	2
Molibden	Mo	mg/kg s.s.	30
Nikalj	Ni	mg/kg s.s.	40
Olovo	Pb	mg/kg s.s.	50
Antimon	Sb	mg/kg s.s.	5
Selen	Se	mg/kg s.s.	7
Cink	Zn	mg/kg s.s.	200
Hloridi	Cl	mg/kg s.s.	25.000
Fluoridi	F	mg/kg s.s.	500
Sulfati	SO ₄	mg/kg s.s.	50.000
Istopljeni organski ugljenik – DOC *	C	mg/kg s.s.	1.000
Ukupne istopljene materije **	-	mg/kg s.s.	100.000

* Ako izmjerena vrijednost parametra izlučevine prelazi graničnu vrijednost iz tabele pri sopstvenoj pH vrijednosti izlučevine, vrši se analiza pri pH vrijednosti između 7,5 i 8,0, koristeći metod mjerenja iz standarda prEN 14429 ili drugog istovjetnog standarda.

** Sadržaj ukupnih istopljenih materija u izlučevini može se koristiti umjesto sadržaja sulfata i hlorida u izlučevini.

Граничне вриједности параметара загађености за опасни отпад

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra загађености
Smanjivanje mase sagorijevanjem *		% mase s.s.	10 %
Ukupni organski ugljenik – TOC *	C	% mase s.s.	6 % **

* Za smanjivanje mase sagorijevanjem koristi se gubitak žara ili ukupni organski ugljenik stabilnog i nereaktivnog opasnog otpada.

** Vrijednost parametra загађености може бити премашена ако DOC не прелази вриједности параметра излучевине из тачке 1 овог прилога.

2. Uslovi odnosno граничне вриједности за стабилни и nereaktivni опасни отпад, који се одлаже на деponију за неопасни отпад

Стабилни и nereaktivni опасни отпад може се одлагати на деponију за неопасни отпад само на простору, гдје нема комуналног отпада или другог неопасног отпада са садржајем биолошки разградивог угљеника, који прелази 5% масе отпада.

Стабилни и nereaktivni опасни отпад мора бити обрађен тако да се обим излучивања и карактеристике излучивина дугорочно не мијенјaju због:

- карактеристика отпада, као што је сопствена биолошка разградивост,
- спољњих утицаја на деponију (као што су вода, ваздух, температура и механичко оптерећење), и
- утицаја осталог отпада на деponију, укључујући њихове производе (као што су излучивина и гасови).

Граничне вриједности параметара излучевине стабилног и nereaktivног опасног отпада

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra излучевине L/S = 10 l/kg
Arsen	As	mg/kg s.s.	2
Barijum	Ba	mg/kg s.s.	100
Kadmijum	Cd	mg/kg s.s.	1
Ukupni hrom	Cr	mg/kg s.s.	10
Bakar	Cu	mg/kg s.s.	50
Živo srebro	Hg	mg/kg s.s.	0,2
Molibden	Mo	mg/kg s.s.	10
Nikal	Ni	mg/kg s.s.	10
Olovo	Pb	mg/kg s.s.	10
Antimon	Sb	mg/kg s.s.	0,7
Selen	Se	mg/kg s.s.	0,5

Cink	Zn	mg/kg s.s.	50
Hloridi	Cl	mg/kg s.s.	15.000
Fluoridi	F	mg/kg s.s.	150
Sulfati	SO ₄	mg/kg s.s.	20.000
Istopljeni organski ugljenik – DOC *	C	mg/kg s.s.	800
Ukupne istopljene materije **	-	mg/kg s.s.	60.000

* Ako izmjerena vrijednost parametra izlučevine prelazi graničnu vrijednost iz tabele pri sopstvenoj pH vrijednosti izlučevine, vrši se analiza pri pH vrijednosti između 7,5 i 8,0, koristeći metod mjerenja iz standarda prEN 14429 ili drugog istovjetnog standarda.

** Sadržaj ukupnih istopljenih materija u izlučevini može se koristiti umjesto sadržaja sulfata i hlorida u izlučevini.

Granične vrijednosti parametara zagađenosti stabilnog i nereaktivnog opasnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra zagađenosti
Ukupni organski ugljenik – TOC	C	% mase s.s.	5 % *
pH	-	-	veći od 6

* Izmjerena vrijednost parametra zagađenosti može prelaziti granične vrijednosti parametra zagađenosti iz tabele, ako DOC ne prelazi granične vrijednosti parametra izlučevine iz tačke 2 ovog priloga.

Prilikom odlaganja građevinskog otpada, koji sadrži azbest i čvrsto spojeni azbestni otpad, treba obezbijediti da se:

- otpad ne sadrži druge opasne materije, koje sadrži čvrsto spojeni azbest,
- otpad odlaže u posebnom prostoru, odvojeno od ostalog otpada,
- područje sa odloženim otpadom dnevno prekriva prije svakog kompaktiranja, kako bi se spriječilo ispuštanje azbestnih vlakana u životnu sredinu,
- otpad, koji nije upakovan, za vrijeme odlaganja posipa vodom,
- površinsko sabijanje otpada, koji sadrži azbest, spriječava ispuštanje azbestnih vlakana u životnu sredinu,
- na prostoru za odlaganje otpada, koji sadrži azbest, ne vrše nikakvi radovi, koji prouzrokuju širenje azbestnih vlakana u životnu sredinu, i
- nakon zatvaranja prostora za odlaganje otpada, koji sadrži azbest, spriječi svako korišćenje površina deponije, koje štetno utiče na zdravlje ljudi.

3. Uslovi odnosno granične vrijednosti koje treba da ispunjava komunalni otpad za odlaganje na deponiju za neopasni otpad

Граничне vrijednosti parametara загађености komunalnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra загађености
Ukupni organski ugljenik-TOC	C	% mase s.s.	5 % *
Ogrijevna vrijednost	-	kJ/kg s.s.	6.000

* Granična vrijednost ukupnog organskog ugljenika odnosi se samo na biološki razgradive materije u komunalnom otpadu odnosno drugom neopasnom otpadu.

4. Uslovi odnosno granične vrijednosti koje treba da ispunjava neopasni otpad za odlaganje na deponiji za neopasni otpad

Граничне vrijednosti parametara izlučevine neopasnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra izlučevine L/S = 10 l/kg
Arsen	As	mg/kg .ss.	2
Barijum	Ba	mg/kg s.s.	100
Kadmijum	Cd	mg/kg s.s.	1
Ukupni hrom	Cr	mg/kg s.s.	10
Bakar	Cu	mg/kg s.s.	50
Živo srebro	Hg	mg/kg s.s.	0,2
Molibden	Mo	mg/kg s.s.	10
Nikal	Ni	mg/kg s.s.	10
Svinec	Pb	mg/kg s.s.	10
Antimon	Sb	mg/kg s.s.	0,7
Selen	Se	mg/kg s.s.	0,5
Cink	Zn	mg/kg s.s.	50
Hloridi	Cl	mg/kg s.s.	15.000
Fluoridi	F	mg/kg s.s.	150
Sulfati	SO ₄	mg/kg s.s.	20.000
Istopljeni organski ugljenik – DOC *	C	mg/kg s.s.	800
Ukupne istopljene materije **	-	mg/kg s.s.	60.000

* Ako izmjerena vrijednost parametra izlučevine prelazi graničnu vrijednost iz tabele pri sopstvenoj pH vrijednosti izlučevine, vrši se analiza pri pH vrijednosti između 7,5 i 8,0, koristeći metod mjerenja iz standarda prEN 14429 ili drugog istovjetnog standarda.

** Sadržaj ukupnih istopljenih materija u izlučevini može se koristiti umjesto sadržaja sulfata i hlorida u izlučevini.

Граничне vrijednosti parametara загађености neopasnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametara zagađenosti
Ukupni organski ugljenik – TOC	C	% mase s.s.	3 % *
Smanjivanje mase sagorijevanjem		% mase s.s.	5 % *

* Granična vrijednost parametra zagađenosti može biti premašena, ako DOC ne prelazi granične vrijednosti parametra izlučevine iz tačke 4 ovog priloga.

Neopasni otpad sa sadržajem biološki razgradivih materija, koji je manji od 5% mase ukupne količine otpada koji sadrži gips, može se odlagati na deponiju za neopasni otpad samo na prostor deponije, gdje nema komunalnog otpada ili neopasnog otpada sa sadržajem biološko razgradive materije većim od 5% mase ukupne količine otpada.

5. Uslovi odnosno granične vrijednosti koje treba da ispunjava neopasni otpad sa visokim sadržajem biološki razgradivih materija za odlaganje na deponiji za neopasni otpad.

Neopasni otpad sa visokim sadržajem biološki razgradivih materija je otpad koji nastaje kao ostatak prerade po postupku R3 (reciklaža/dobijanje organskih materija koje se ne koriste za topljenje, uključujući kompostiranje ili sa drugim procesima biološke prerade)

Granične vrijednosti parametara izlučevine otpada sa visokim sadržajem biološki razgradivih materija

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra izlučevina
Arsen	As	mg/kg smsm	2
Barijum	Ba	mg/kg s.s.	100
Kadmijum	Cd	mg/kg .s.	3
Ukupni hrom	Cr	mg/kg s.s.	10
Bakar	Cu	mg/kg s.s.	50
Živo srebro	Hg	mg/kg s.s.	0,2
Molibden	Mo	mg/kg s.s.	10
Nikal	Ni	mg/kg s.s.	10
Olovo	Pb	mg/kg s.s.	10
Antimon	Sb	mg/kg s.s.	0,7
Selen	Se	mg/kg s.s.	0,5
Cink	Zn	mg/kg s.s.	50
Hloridi	Cl	mg/kg s.s.	15.000
Fluoridi	F	mg/kg s.s.	250
Sulfati	SO ₄	mg/kg s.s.	20.000
Istopljeni organski ugljenik – DOC *	C	mg/kg s.s.	7.500
Ukupne istopljene materije **	-	mg/kg s.s.	60.000

* Ако izmjerena vrijednost parametra izlučevine prelazi graničnu vrijednost iz tabele pri sopstvenoj pH vrijednosti izlučevine, vrši se analiza pri pH vrijednosti između 7,5 i 8,0, koristeći metod mjerenja iz standarda prEN 14429 ili drugog istovjetnog standarda.

** Sadržaj ukupnih istopljenih materija u izlučevini može se koristiti umjesto sadržaja sulfata i hlorida u izlučevini.

Granične vrijednosti parametara zagađenosti neopasnog otpada sa visokim sadržajem biološki razgradivih materija

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra zagađenosti
Ukupni organski ugljenik – TOC	C	% mase s.s.	18 %
Ogrijevna vrijednost	-	kJ/kg s.s.	< 6.000

6. Uslovi odnosno granične vrijednosti koje treba da ispunjava inertni otpad za odlaganje na deponiju za inertni otpad

Granične vrijednosti parametara izlučevina inertnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra izlučevine L/S = 10 l/kg
Arsen	As	mg/kg s.s.	0,5
Barijum	Ba	mg/kg s.s.	20
Kadmijum	Cd	mg/kg s.s.	0,04
Ukupni hrom	Cr	mg/kg s.s.	0,5
Bakar	Cu	mg/kg s.s.	2
Živo srebro	Hg	mg/kg s.s.	0,01
Molibden	Mo	mg/kg s.s.	0,5
Nikal	Ni	mg/kg s.s.	0,4
Olovo	Pb	mg/kg s.s.	0,5
Antimon	Sb	mg/kg s.s.	0,06
Selen	Se	mg/kg s.s.	0,1
Cink	Zn	mg/kg s.s.	4
Hloridi	Cl	mg/kg s.s.	800
Fluoridi	F	mg/kg s.s.	10
Sulfati	SO ₃	mg/kg s.s.	1000 *
Fenolni indeks		mg/kg s.s.	1
Istopljeni organski ugljenik – DOC **	C	mg/kg s.s.	500
Ukupne istopljene materije ***	-	mg/kg s.s.	4000

* Otpad odgovara zahtjevima za inertni otpad ako izmjerena vrijednost sulfata u izlučevini ne prelazi 6000 mg/kg suve materije.

** Ако izmjerena vrijednost parametra izlučevine prelazi graničnu vrijednost iz tabele pri sopstvenoj pH vrijednosti izlučevine, vrši se analiza pri pH vrijednosti između 7,5 i 8,0, koristeći metod mjerenja iz standarda prEN 14429 ili drugog istovjetnog standarda.

*** Sadržaj ukupnih istopljenih materija u izlučevini može se koristiti umjesto sadržaja sulfata i hlorida u izlučevini.

Granične vrijednosti parametara zagađenosti inertnog otpada

Parametar	Izražen kao	Jedinica	Granična vrijednost parametra zagađenosti
Ukupni organski ugljenik – TOC	C	% mase s.s.	3 % *
BTX (benzen, toluen, etilbenzen i ksileni)	-	mg/kg s.s.	6
PCB – polihlorisani bifenili		mg/kg s.s.	1
Mineralna ulja (od C10 do C40)		mg/kg s.s.	500
PAO – policiklični aromatski ugljenovodonici		mg/kg s.s.	6

*Izmjerena vrijednost parametra zagađenosti kod tla može prelaziti graničnu vrijednost, ako DOC ne prelazi granične vrijednosti parametra izlučevine.

PRILOG 6

KOLIČINA BIOLOŠKO RAZGRADIVIH SASTAVNIH DJELOVA U ODLOŽENOM KOMUNALNOM OTPADU

Godine	Smanjivanje godišnje količine odloženog biološko razgradivog komunalnog otpada, izračunato kao procenat smanjivanja biološko razgradivih sastavnih djelova u komunalnom otpadu, koji je nastao u 2009 godini (%)	Godišnja količina odloženog biološko razgradivih sastavnih djelova u komunalnom otpadu, izračunata kao procenat od mase komunalnog otpada, koji je nastao u 2009 godini (%)	Godišnja količina biološko razgradivih sastavnih djelova u odloženom komunalnom otpadu* (1.000 t)
Početna godina 2009**		63	145
2010	0	63	145
2011	5	60	137
2012	5	57	130
2013	5	54	123
2014	5	50	116
2015	5	47	109
2016	5	44	101
2017	10	38	87
2018	10	32	72
2019–2021	5	28	65
2022–2023	5	25	58
2024–2026	5	22	51

* Biološko razgradivi sastavni djelovi u komunalnom otpadu su:

- otpadni papir, karton i tekstil,
- otpad od zelene biomase i prirodnog drveta (otpad u baštama, parkovima kao i otpad od prerade biljaka, koje nijesu namenjene ishrani),
- otpadna hrana i organski otpad, koji nastaje pri proizvodnji i pripremanju hrane (kuhinjski otpad iz domaćinstva, kuhinja i restorana, biološko razgradiv otpad, koji nastaje pri pripremanju hrane od biljaka i biološko razgradiv otpad, koji nastaje pri pripremanju i preradi mesa, riba i drugog životinjskog izvora) i
- otpad od prerade drveta, pluta i slama.

Sastav komunalnog otpada u 2009 godini:

Vrsta otpada	Količina (t)
Papir i karton	48.000
Tekstil	0
Plastika	37.000
Staklo	20.800
Metali	27.000
Organski otpad – hrana i baštenski otpad	97.500
Ukupno	230.300